

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INZAKE ONTHEFFING OP BASIS VAN HOOFDSTUK 3 VAN DE WET NATUURBESCHERMING (WNB)

Ontheffinghouder	:	Gemeente Meppel
Activiteit	:	Realiseren resterende woonwijken
Locatie	:	Nieuwveense Landen Meppel

Deze ontheffing wordt verleend voor de periode vanaf het moment van afgifte tot en met 15 april 2027.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Drenthe (GS) hebben besloten op basis van bijgevoegde motivering (zie bijlage 1) een ontheffing te verlenen aan de Gemeente Meppel voor wat betreft de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, lid 2 en lid 4 van de Wnb waar het gaat om het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de poelkikker en het opzettelijk verstoren van de poelkikker.

De ontheffing wordt verleend onder de volgende voorschriften:

1. Algemene voorschriften

- 1.1 De ontheffing wordt slechts voor de hierboven beschreven verbodsbepalingen en genoemde soorten verleend.
- 1.2 Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
- 1.3 De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Drenthe indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschriften 1.1 en 1.2 noodzakelijk zijn.
- 1.4 Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- 1.5 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- 1.6 De ontheffinghouder dient, zodra de datum van aanvang van de werkzaamheden bekend is, doch uiterlijk 7 dagen van tevoren, hiervan melding te maken bij de provincie Drenthe. Dit kan door een e-mail te sturen naar yth@drenthe.nl onder vermelding van het zaaknummer.

2. Specifieke voorschriften

- 2.1 Er dient gewerkt te worden zoals beschreven in het Activiteitenplan "realisatie resterende woonwijken Nieuwveense Landen te Meppel" (d.d. 23 maart 2022), behorend bij dit besluit.
- 2.2 Kleine wijzigingen in de uitvoering van het project en de hieronder genoemde voorschriften kunnen doorgevoerd worden na afstemming met de ecooloog en in overleg met het bevoegd gezag/ toezichthouder en dienen minimaal ecologisch gelijkwaardig te zijn aan de in de aanvraag voorgestelde werkwijze.

- 2.3 De in dit besluit beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient te allen tijde op de locatie (papier of digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name ook de uitvoerenden op de locatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit protocol te worden uitgevoerd.
- 2.4 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden van alle ecologische handelingen. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken wanneer en op welke wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek moet op verzoek worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- 2.5 Voorafgaand aan de (voorbereidende) werkzaamheden dient door een ecologisch deskundige vastgesteld te zijn dat er geen beschermde soorten aanwezig zijn.
- 2.6 Maximaal vijf dagen voorafgaand aan de start van de werkzaamheden die gedurende het broedseizoen van vogels worden uitgevoerd (werkzaamheden welke plaatsvinden tussen 15 maart en 15 juli), dient het terrein door een ecologisch deskundige geïnspecteerd te worden op de aanwezigheid van vogelnesten. Indien nestplaatsen worden aangetroffen, dienen er maatregelen getroffen te worden in overleg met de ecologisch deskundige om verstoring zoveel mogelijk te voorkomen. Mocht verstoring niet te voorkomen zijn en indien de verstoringseffecten op het aanwezige nest of nesten ertoe kunnen leiden dat daardoor het broedsel kan mislukken, dienen de werkzaamheden te worden stil gelegd totdat het laatste jong uit het nest of de nesten zelfstandig is uitgevlogen. Een calamiteit als deze dient ook altijd gecommuniceerd te worden aan het bevoegd gezag (vth@drente.nl).

De poelkikker

- 2.7 De ontheffinghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de voortplantings- en winterperiode van de poelkikker. Voor werkzaamheden welke effect hebben op het waterhabitat van de poelkikker, oftewel de voortplantingsperiode, dienen de werkzaamheden plaats te vinden buiten de periode van 15 maart t/m 15 september. De genoemde periode kan eerder of later beginnen of eindigen, afhankelijk van de lokale weersomstandigheden.
- 2.8 Werkzaamheden welke effect hebben op de oevers van watergangen moet bij voorkeur gewerkt worden in de periode 15 september tot 1 mei, dat wil zeggen buiten de kwetsbare periode van de periode van winterrust. De genoemde periode kan eerder of later beginnen of eindigen, afhankelijk van de lokale weersomstandigheden.
- 2.9 Het vergraven van watergangen dient te worden uitgevoerd in de actieve periode van de poelkikker, maar buiten het voortplantingsseizoen. Dit betekent dat het dient te gebeuren in de periode september tot half oktober.
- 2.10 Voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden dient het betreffende gebied ongeschikt te worden gemaakt in de periode dat de poelkikker niet actief is. Tevens dient het ongeschikt maken plaats te vinden onder begeleiding van een ecologisch deskundige, zodat er instructies kunnen worden gegeven over de manier van maaien, kaal schrapen en kaal houden van het terrein, kappen van bomen, dempen van sloten en het graven van watergangen. Dit om de aanwezige soorten zo min mogelijk te verstoren tijdens deze werkzaamheden.
- 2.11 Er dient te allen tijde één kant opgewerkt te worden bij onder andere het kaal schrapen en maaien van het terrein, zodat eventueel aanwezige dieren de kans krijgen te ontsnappen.
- 2.12 Het kappen van bomen dient te worden uitgevoerd in de winterperiode. In deze periode mogen stronken en ondergroei echter niet worden verwijderd. Het frezen van de stronken dient daarom uitgevoerd te worden na 15 maart. Hierbij dient er van tevoren wel altijd een broedvogelcheck te worden uitgevoerd door een ecologisch deskundige, om vernieling en verstoring van jaarrond beschermde nesten en niet jaarrond beschermde nesten te voorkomen.
- 2.13 In het kader van de naleving van de zorgplicht dienen de sloot of sloten voorafgaand aan de start van de werkzaamheden leeggepompt te worden onder begeleiding van een ecologisch

deskundige. Bij het leegpompen wordt de watergang aan twee kanten afgesloten waarna het traject minimaal twee keer wordt leeggevoerd en de dieren worden overgezet naar een naburige sloot of waterpartij.

- 2.14 Er dient geen kunstmatige lichtverstorendheid te zijn, uitstralend naar de Nijeveenseweg, een half uur voor zonsopkomst en een half uur na zonsopkomst. Dit in verband met het verstoren van de vliegroete van de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis en de laatvlieger.

3. Overige voorschriften

- 3.1 Een ecologisch deskundige op het gebied van de poelkikker dient ten minste aanwezig te zijn op de volgende momenten:
- Bij het ongeschikt maken van het landhabitat van de poelkikker;
  - Bij het dempen van sloten en het eventueel verplaatsen van aanwezige vissen en amfibieën naar geschikte watergangen in de omgeving;
  - Bij het vergraven van watergangen en het eventueel verplaatsen van aanwezige vissen en amfibieën naar geschikte watergangen in de omgeving;
  - Bij het kappen van bomen, verwijderen van struiken of frezen van stronken.
- 3.2 Het kan voorkomen dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren. In dat geval dient de ontheffinghouder, minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

4. Zorgplicht

- 4.1 De ontheffinghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden waardoor de effecten beperkt of ongedaan gemaakt worden.
- 4.2 In navolging van het voorgaande voorschrift dient de ontheffinghouder rekening te houden met het broedseizoen van vogels. De werkzaamheden dienen zoveel mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Mocht dit niet mogelijk zijn, dan dient een ecologisch deskundige op het gebied van de potentieel te verwachten vogelsoorten, voorafgaand aan de werkzaamheden, het plangebied te controleren op in gebruik zijnde nesten. Als er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen, dienen de werkzaamheden te worden uitgesteld tot na het broedseizoen. Het plangebied dient hiervoor te worden vrijgegeven door de ecologische deskundige.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
namens dezen,

A. Venekamp,
Teammanager Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

Afschrift

- Altenburg & Wymenga (digitaal)
- het College van Burgemeester en Wethouders van Meppel (digitaal)

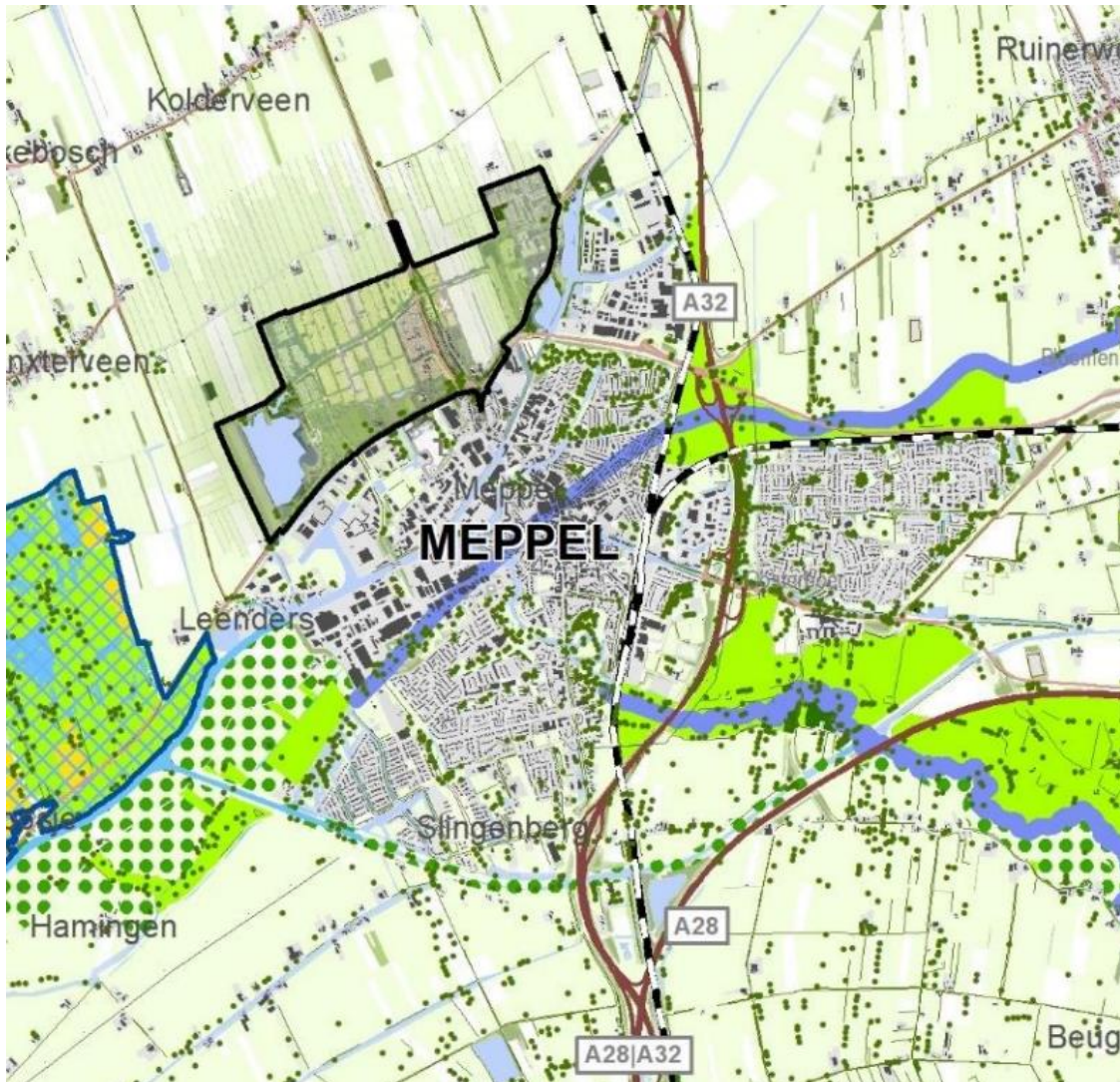
Bezwaar

Belanghebbenden die het niet eens zijn met dit definitieve besluit, kunnen binnen zes weken na de dag van verzending van dit besluit een bezwaarschrift indienen bij het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe. Voor meer informatie over de bezwaarprocedure zie <http://provincie.drenthe.nl/loket/bezwaarschriften>.

BIJLAGE 1: MOTIVERING BIJ BESLUIT

1. Aanvraag en procesverloop

Op 15 april 2022 hebben wij een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de Wnb van de gemeente Meppel (hierna ontheffinghouder). Op 8 en 21 september 2022 heeft het ecologisch adviesbureau Altenburg & Wymenga ons, naar aanleiding van de door ons gestelde vragen, aanvullende informatie toegestuurd. Het project betreft de realisatie van een woonwijk ten noordwesten van Meppel (zie figuur 1). De ontheffinghouder heeft een ontheffing aangevraagd voor de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, lid 2 en lid 4, van de Wnb, voor de poelkikker.

Figuur 1: Ligging van het plangebied in rood omlijnd gebied t.o.v. de beschermde gebieden in de omgeving van het plangebied.

2. Wettelijk kader

2.1 Habitatrichtlijn, bijlage II van verdrag van Bern en Bijlage I van verdrag van Bonn

De poelkikker is een beschermde inheemse soort als bedoeld in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, en bijlage II van het verdrag van Bern voor zover het de poelkikker betreft, en zijn zodoende beschermd op grond van artikel 3.5 van de Wnb.

- Op grond van artikel 3.5 lid 2 van de Wnb is het verboden om dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- Op grond van artikel 3.5 lid 4 van de Wnb is het verboden om de voorplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

Onder voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de poelkikker als bedoeld in artikel 3.5 lid 4 van de Wnb vallen o.a. de voortplantingswateren en de winterverblijfplaatsen. Onder voortplantingsplaatsen wordt het water verstaan (poelen, vennen, sloten, e.d.) waarin de kooractiviteit plaatsvindt, waar eieren worden afgezet en de jongen (larven) opgroeien. Dit water is veelal het gehele jaar door waterhoudend en bezit ondiepe zones die snel kunnen opwarmen. Het water is in gebruik van half maart tot half september.

Winterverblijfplaatsen zijn de plekken waar de poelkikkers zich in de winter individueel op het land bevinden, zoals in de grond ingegraven, in muizenholletjes, onder stronken en in dammetjes waar puin aanwezig is. Ze verblijven daar van half oktober tot en met half april.

Tijdelijke, seizoensgebonden verblijfplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per individu zijn ook beschermd door artikel 3.5 lid 4 van de Wnb.

Naast artikel 3.5 lid 4 van de Wnb is ontheffing gevraagd voor artikel 3.5 lid 2 van de Wnb. Gelet op de werkzaamheden valt niet uit te sluiten dat er sprake is van mogelijk opzettelijke verstoring van de poelkikker, daarom is ontheffing van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.5, lid 2, van de Wnb noodzakelijk.

2.2 Beoordelingsgronden ontheffing verlening

Op grond van artikel 1.10, lid 3, van de Wnb dienen wij bij het afgeven van een ontheffing op grond van de Wnb rekening te houden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en de regionale en lokale bijzonderheden. In dit geval zien wij, deze belangen in acht genomen, geen reden om de ontheffing anders vorm te geven.

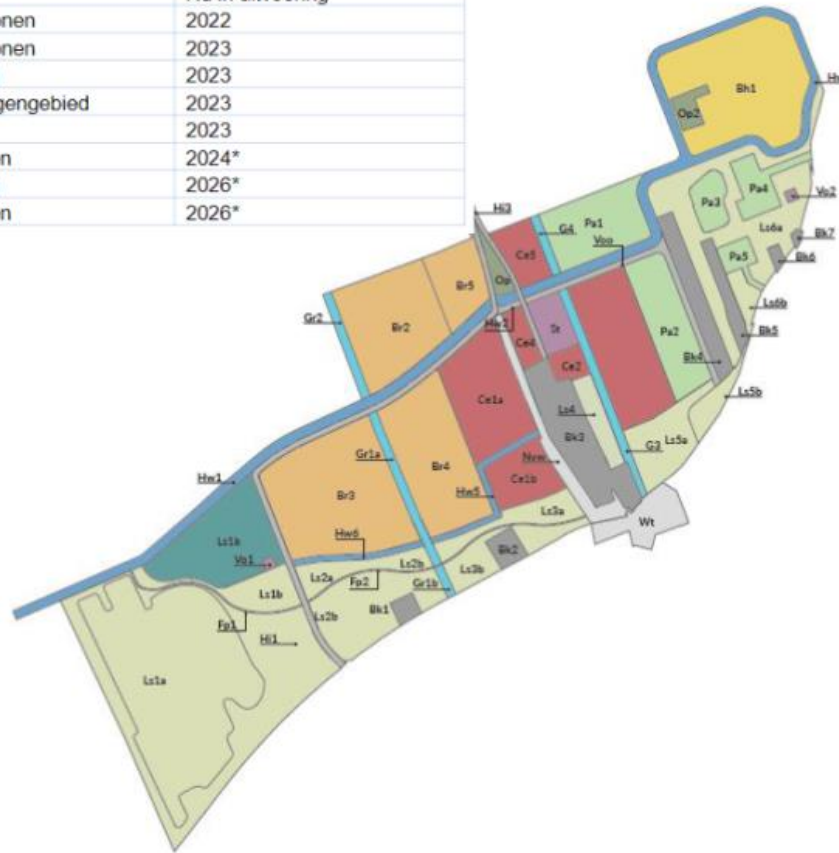
Daarnaast blijkt uit de relevante wet- en regelgeving dat de aangevraagde ontheffing alleen kan worden verleend als er geen andere bevredigende oplossing bestaat, de ontheffing aangevraagd wordt onder een aangewezen belang en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is. De ontheffinghouder heeft aangegeven te voldoen aan de voorwaarden zoals deze worden gesteld in artikel 3.8, lid 5 van de Wnb.

3. Overwegingen

Gemeente Meppel wil de Nieuwveense Landen uitbreiden om zo te voorzien in de woningbehoefte in de gemeente Meppel. Het plan Nieuwveense Landen betreft de aanleg van een woonwijk ten noordwesten van Meppel. In het plangebied vormen water en groen de dragers van het plan. Bestaande watergangen en boomsingels worden zo veel mogelijk gehandhaafd en ingepast.

Deze woonwijk zal bestaan uit verschillende deelplannen, waarbij de eerste deelfase inmiddels is gerealiseerd. Dit betreft 440 woningen in de buurten Centrumwonen en Broeklanden. Het volledige plan "Nieuwveense Landen" omvat in totaal 1960 woningen, wat betekent dat er tot 2030 tussen de 180 en 200 woningen per jaar bijgebouwd zullen worden. Dit zal gefaseerd plaats vinden, zoals geïllustreerd in figuur 2. Daarnaast wordt er in het plangebied een nieuwe rondweg gerealiseerd.

Afkorting	Deelgebied	Planning (*indicatief)
Ce1	Centrumwonen	Afgerond
Br4	Broeklanden	Afgerond
Br2-5	Weideblik	Nu in uitvoering
Ce2	Centrumwonen	2022
Ce4-5	Centrumwonen	2023
Pa3-4-5	Parkwonen	2023
St	Voorzieningsgebied	2023
Bh1	Boshoven	2023
Br3	Broeklanden	2024*
Pa1-2	Parkwonen	2026*
Ls	Waterwonen	2026*

Figuur 2: De voorlopige planning van de gefaseerde bouwwerkzaamheden in de Nieuwveense Landen ingedeeld in verschillende woonwijken. Met uitleg van de afkortingen en de indicatieve start van bouwen van de betreffende woonwijk.

In 2021 is vastgesteld dat het plangebied onderdeel is van het leefgebied van de poelkikker. Door de aanleg van de geplande woonwijken zullen voortplantings- en overwinteringsplaatsen van de poelkikker mogelijk verdwijnen. Hiervoor is ontheffing aangevraagd. Bij het uitvoeren van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de jaarritmiek van de poelkikker.

In het plangebied wordt tevens ook een rondweg aangelegd. Door de zodanig kleine aantasting van het leefgebied van de poelkikker, dient hiervoor geen ontheffing aangevraagd te worden.

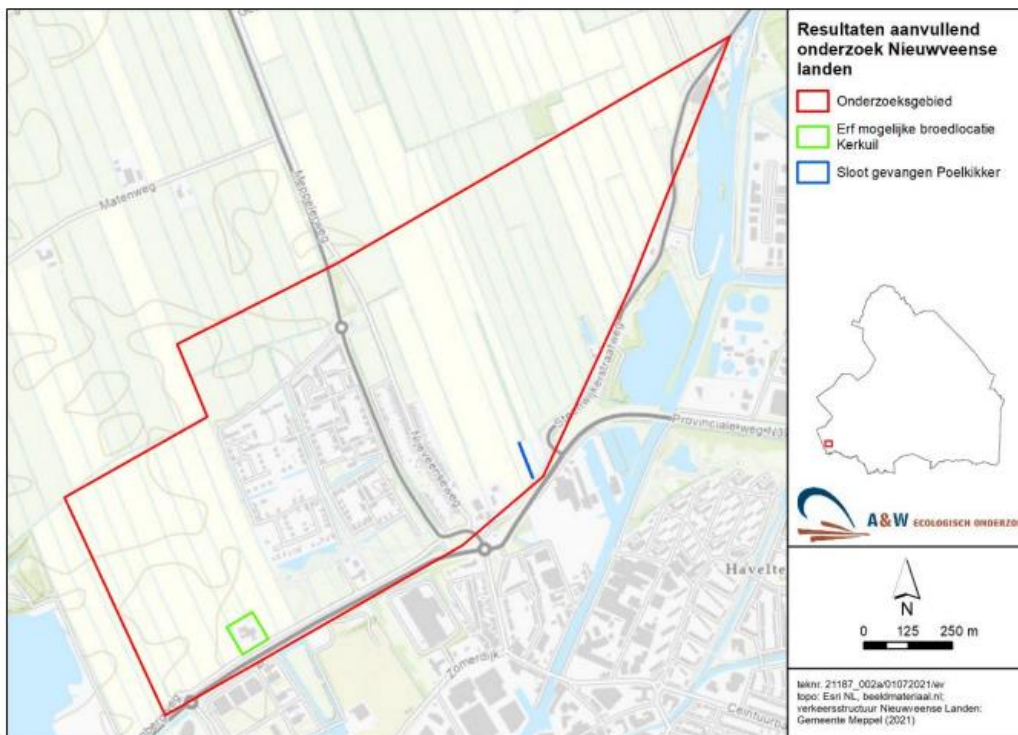
Uitgevoerd onderzoek

Om vast te stellen welke soorten mogelijk aanwezig zijn in het plangebied, is tijdens het bureauonderzoek onderzocht wat de invloed is van de nabijgelegen natuurgebieden. Het plangebied ligt op korte afstand van het Natura-2000 gebied de Wieden. In de omgeving zijn de Natura 2000-gebieden Oldematen/Veerslootlanden en De Weerribben gelegen. In de beoordeling van de gebiedsvisie Nieuwveense Landen is onderzocht welke kwalificerende waarden relevant zijn voor toetsing van effecten op de instandhoudingsdoelen. In 2018 is vervolgens onderzoek uitgevoerd naar de grote modderkruiper, gestreepte waterroofkever, platte schijfhoren, poelkikker, vleermuizen, waterspitsmuis en jaarrond beschermde nestplaatsen van vogels. Naast een vliegroute van vleermuizen langs de Nieuwe Nijveenseweg werden er geen beschermde soorten aangetroffen.

In 2021 vormden zich meerdere redenen om opnieuw te beoordelen of er aanvullend onderzoek moest worden uitgevoerd. De plannen voor de realisatie van de Nieuwveense Landen waren inmiddels meer in detail uitgewerkt dan in 2018 en werd in het najaar van 2021 gestart met de realisatie van de geplande rondweg. Daarnaast wordt er voor ecologisch onderzoek bovendien een geldigheidsduur van circa drie jaar gehanteerd, welke in 2021 dus overschreden was. In het voorjaar van 2021 is opnieuw onderzoek uitgevoerd naar de poelkikker, jaarrond beschermde nestplaatsen en vleermuizen. Voor de overige soorten welke onderzocht zijn in 2018 en welke niet zijn aangetroffen gedurende dit onderzoek, is in 2021 ook geen onderzoek uitgevoerd. Dit betreffen weinig mobiele soorten, waardoor aangenomen kan worden dat deze ook in 2021 niet aangetroffen zullen worden. Tijdens het onderzoek naar de poelkikker, jaarrond beschermde nesten en vleermuizen is gebleken dat echter alleen de poelkikker in kleine aantallen is aangetroffen in het plangebied.

Poelkikker

Voor dit onderzoek is getracht adulte poelkikkers te vangen met behulp van een amfibieënnet en door te luisteren naar roepende dieren. Volgens Kennisdocument Poelkikker (BIJ12, 2017) dient het vangen van adulte poelkikkers plaats te vinden in de periode mei tot en met september tijdens twee bezoeken met een tussenperiode van ten minste 10 dagen. Het luisteren naar kooractiviteit kan worden uitgevoerd in de maanden mei en juni. Op 1 juni 2021 en 28 juni 2021 zijn twee avondbezoeken uitgevoerd, waarbij tijdens het vangen slechts in één geval een poelkikker werd aangetroffen. Ook werden bastaardkikkers en meerkikkers gevangen. Tezamen met de poelkikker vormen zij het "groene kikker-complex". Het vangen van de poelkikker werd bemoeilijkt door aanwezige rietbegroeiing op de oevers. De poelkikker werd gevangen langs een sloot aan de zuidkant van het plangebied (figuur 3). Op basis van geluidswaarnemingen van roepende kikkers werd bepaald dat alle drie de soorten uit het "groene kikker-complex" verspreid over het plangebied voorkomen.

Figuur 3: Het plangebied (rood omlind) en de locatie waar de poelkikker werd gevangen (blauwe lijn).

Jaarrond beschermde nestplaatsen

Om te bepalen of er jaarrond beschermde nestplaatsen aanwezig waren, is het plangebied tijdens het veldbezoek op 15 april 2021 onderzocht. Omdat er op dat moment nog geen blad aan de bomen zat, waren nestplaatsen duidelijk zichtbaar. Er zijn op een aantal locaties nestplaatsen aangetroffen, die mogelijk van een vogelsoort van de lijst met jaarrond beschermde nestplaatsen zijn. Op 3 mei en 14

mei 2021 is opnieuw een bezoek gebracht aan deze nestplaatsen, waar vier nestplaatsen van een zwarte kraai, één van een ooievaar en mogelijk ook een nest van een kerkuil zijn aangetroffen. Nestplaatsen van de zwarte kraai kunnen door roofvogels gebruikt worden. Bij deze nestplaatsen werd echter alleen activiteit van de zwarte kraai waargenomen. Gezien de locatie van de nestplaatsen en categorie waartoe zij behoren, werd geadviseerd alleen voor de kerkuil verder onderzoek uit te voeren. Door monitoring door vogelwerkgroep Vliegvlug is gebleken dat de kerkuil wel aanwezig was in 2021 en 2022 in de schuur, maar er geen sprake is geweest van een broedgeval. In het gebied zijn echter wel meerdere kerkuilen aanwezig, waardoor niet uitgesloten kan worden dat dit in de toekomst op deze locatie alsnog het geval zal zijn. Na aanleg van de woonwijk blijft er een groene zone aanwezig rondom de boerderij (figuur 4) waar het nest van de kerkuil is aangetroffen. De kerkuil kan grote afstanden afleggen om te foerageren. Langs de westkant kunnen kerkuilen via deze groene zone en langs de Bremenbergplan gemakkelijk het buitengebied bereiken

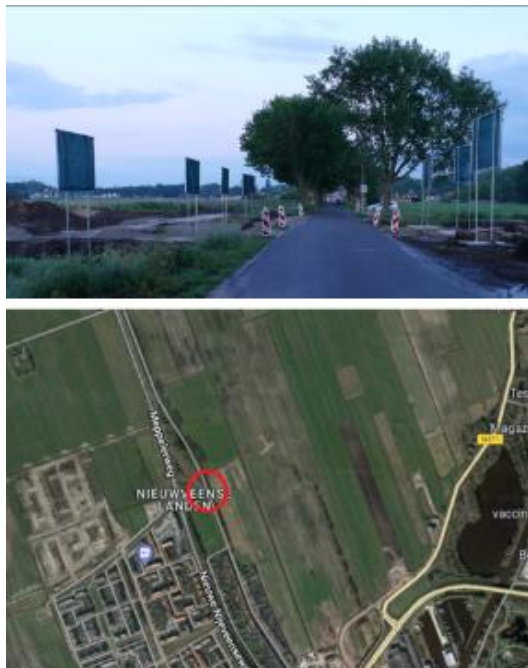
Figuur 4: geplande inrichting Nieuwveense Landen met de ligging van het erf waarop in het verleden kerkuilen hebben gebroed (blauw omlijnd). Over de omliggende (rond)wegen wordt maximaal 50km/h gereden, gezien snelheden vanaf 80km/h een belemmering zijn voor de kerkuil kan geconcludeerd worden dat de functionaliteit van een eventuele schuur met aanwezige nestplaats door uitvoering van de plannen niet zal worden aangetast.

Vleermuizen

Om te bepalen of in de bomenlanen mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig waren, is er op 15 april 2021 een inspectie uitgevoerd. Tijdens de inspectie werden geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Volgens het vleermuisprotocol (2021) voldoende reden om aan te nemen dat er geen vleermuisverblijfplaatsen aanwezig zijn in het plangebied. Wel is het mogelijk dat de bomen door vleermuizen gebruikt worden om te foerageren. In de omgeving is echter voldoende alternatief foerageergebied voor vleermuizen aanwezig. De functionaliteit van in de omgeving aanwezige verblijfplaatsen zal daarom niet worden aangetast.

Ter hoogte waar de nieuw aan te leggen rondweg de Nijeveenseweg kruist moeten zeventien bomen worden gekapt. Mogelijk heeft dit invloed op de vliegroute van vleermuizen. De voorwaarde voor het

mogen kappen van deze bomen is dat de gemeente Meppel er zorg voor draagt dat de bestaande vliegroute langs de Nieuwe Nijeveenseweg behouden blijft. Hiervoor is als overbruggingsperiode op 15 maart 2022 een hop-over gerealiseerd over de rondweg waar deze de Nijeveenseweg kruist. Deze plaatsing heeft plaatsgevonden onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Deze hop-over bestaat uit vleermuisschermen aan beide zijden van de weg (figuur 4). Deze vleermuisschermen worden in het najaar van 2022 onder begeleiding van een ecologisch deskundige verwijderd waarna nieuwe bomen worden aangeplant en de vliegroute weer wordt herzien.

Figuur 4: hop-over voor vleermuizen langs de rondweg t.h.v. Nijeveenseweg

Alvorens de werkzaamheden aan de rondweg plaats zullen vinden, is met het bevoegd gezag afgestemd d.d. 8 februari 2022 dat extra voorzieningen opgehangen zouden worden voor vogels en vleermuizen. Er zijn duurzame permanente houtbetonnen kasten opgehangen van type 2FN of vergelijkbaar aan bomen die behouden blijven. Voor vleermuizen dienen deze externe kasten op minstens vier meter hoogte te komen hangen in verschillende windrichtingen, met een vrije aan- en afvliegroute en vrij van kunstmatige lichtverstroking. Denk hierbij ook aan het voorjaar en de zomer, wanneer de bomen weer in blad komen. Dan dient er nog steeds een vrije aan- en afvliegroute te zijn voor de vleermuizen.

Mitigerende maatregelen

Door rekening te houden met de jaarritmiek van de poelkikker, worden de effecten van de werkzaamheden op de poelkikker zoveel mogelijk gemitigeerd. Gedurende de voorplantingsperiode leeft de poelkikker voornamelijk in watergangen en aan de oevers daarvan. De overwintering vindt plaats op hoger gelegen delen van oevers en in delen met opgaande begroeiing. Ook dient er tijdens de werkzaamheden rekening gehouden te worden met broedende vogels. Maximaal vijf dagen voorafgaand aan de start van de werkzaamheden die gedurende het broedseizoen van vogels worden uitgevoerd (werkzaamheden welke plaatsvinden tussen 15 maart en 15 juli), dient het terrein door een ecologisch deskundige geïnspecteerd te worden op de aanwezigheid van vogelnesten. Indien nestplaatsen worden aangetroffen, dienen er maatregelen getroffen te worden in overleg met de ecologisch deskundige om verstoring zoveel mogelijk te voorkomen. Mocht verstoring niet te voorkomen zijn en indien de verstoring op het aanwezige nest of nesten ertoe kunnen leiden dat daardoor het broedsel kan mislukken, dienen de werkzaamheden te worden stil gelegd

totdat het laatste jong uit het nest of de nesten zelfstandig is uitgevlogen. Een calamiteit als deze dient ook altijd gecommuniceerd te worden aan het bevoegd gezag (vth@drente.nl).

Het kappen van bomen dient te worden uitgevoerd in de overwinteringsperiode van de poelkikker (15 september tot 15 maart). In deze periode mogen stronken en ondergroei niet worden verwijderd, omdat poelkikkers in die periode kunnen overwinteren onder boomstronken. Het frezen van de stronken dient daarom te worden uitgevoerd na 15 maart, wanneer de poelkikkers weer actief zijn en richting het voorplantingswater trekken. In verband met weersverwachtingen kan dit eerder of later zijn en het gebied zal vrijgegeven worden door de ecologisch deskundige een week voorafgaand aan de werkzaamheden.

Voor aanvang van de actieve periode van de poelkikker (dus voor 15 maart) dient het terrein (met uitzondering van de oevers van sloten en bosschages) gemaaid te worden en daarna kaal te worden geschaapt. De precieze datum waarop de poelkikker actief wordt is afhankelijk van de weersomstandigheden en daarom dient in overleg met een ecologisch deskundige afgestemd te worden wanneer dit wordt uitgevoerd. Het maaien dient stapvoets plaats te vinden in één richting, zodat eventueel aanwezige dieren de kans hebben om te kunnen ontsnappen. Hierdoor wordt het terrein onaantrekkelijk voor de poelkikkers om te foerageren en voor de meeste broedvogelsoorten. Gedurende de werkzaamheden wordt het terrein kaal gehouden en worden er linten geplaatst om vogels af te schrikken.

Het dempen van sloten zal worden uitgevoerd in de winterperiode. Vanwege het feit dat poelkikkers kunnen overwinteren in de oever, dient niet verder dan de waterlijn te worden gedempt. Er dient één richting op gewerkt te worden en richting een open einde. Volgens Kennisdocument Poelkikker (BIJ12, 2017) dienen de exemplaren verzameld te worden in emmers en het afvangen bij voorkeur te bestaan uit minimaal 3 rondes. Daarbij wordt voorzichtig en met klein materiaal gewerkt.

Onverminderd is de algemene zorgplicht van kracht. Deze houdt in dat de ingreep en werkzaamheden zorgvuldig en met zo min mogelijk schade aan de aanwezige flora en fauna uitgevoerd dient te worden. Is het niet mogelijk één kant op te werken en zo de zorgplicht in acht te houden, dan worden aanwezige vissen en amfibieën (adulte, larven en/of eiklommen) met behulp van een net weggevangen. Vervolgens worden ze overgezet naar een andere geschikte watergang in de omgeving, waarna de sloot wordt leeggepompt met een zuigmond waarvoor een net wordt geplaatst. Zo kunnen eventuele achtergebleven dieren niet in de pomp terecht komen en alsnog worden overgezet naar een geschikte watergang in de omgeving.

Oevers dienen in de winterperiode (tot 15 maart) niet te worden vergraven, bereiden of bestort met grond. Het vergraven van watergangen dient te worden uitgevoerd in de actieve periode van de poelkikker, maar buiten het voortplantingsseizoen. Dit betekent dat het dient te gebeuren in de periode september tot half oktober.

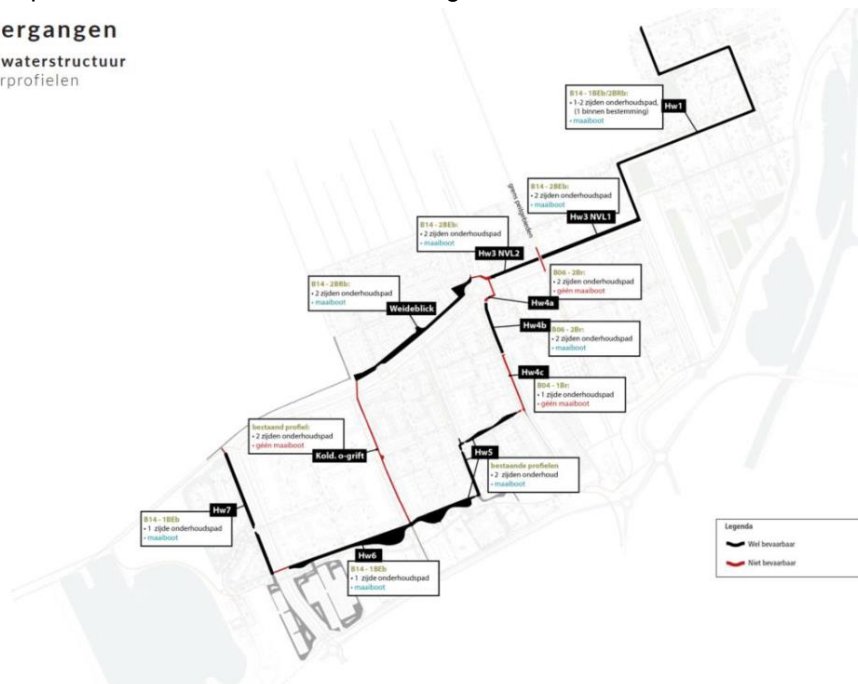
Er dient in overleg met een ecologisch deskundige bepaald te worden of een periode geschikt is voor het uitvoeren van de bovenstaande werkzaamheden. In verband met de weersomstandigheden kan de precieze datum waarop poelkikkers in winterrust gaan of actief worden, wijzigen.

Permanente compensatie

Door het aanleggen van watergangen met natuurvriendelijke oevers (figuur 5), wordt de verdwijning van het leefgebied van de poelkikker gecompenseerd. Deze natuurvriendelijke oevers hebben een flauw talud, wat rijke oeverbegroeiing stimuleert. Deze rijke begroeiing trekt insecten aan en vormen daardoor een geschikt leefgebied voor amfibieënsoorten, vissen en insecten. In de huidige situatie zijn de oevers in het plangebied maar marginaal geschikt voor de poelkikker. Door de aanleg van de natuurvriendelijke oevers wordt verwacht dat hierdoor een verbetering optreedt in de omstandigheden voor de poelkikker, waardoor de soort in hogere dichtheden zal voorkomen.

Watergangen

Hoofdwaterstructuur
Beheerprofielen

Figuur 5: Hoofdwatergangen binnen het plangebied (Bron: Nieuwveense landen: Watergangen en kunstwerken, gemeente Meppel)

Het maaien van deze natuurvriendelijke oevers zal op veel plekken plaatsvinden vanaf een boot, om de oevers zoveel mogelijk te sparen. Ook buiten de hoofdwaterstructuur zullen nieuwe watergangen worden aangelegd. Met name langs de randen van de woonwijken hebben de watergangen en de gebieden met opgaande begroeiing een goede aansluiting op het leefgebied van de poelkikker in de omgeving. Er zal onder andere een waterpartij worden aangelegd ten oosten van de Bremenberglas (figuur 6). Deze zal goed te bereiken zijn door poelkikkers uit de omgeving. Ook zal deze goede aansluiting hebben op het mogelijke overwintergebied rondom de Bremenberglas. Op verschillende locaties zal daarnaast opgaande begroeiing worden aangelegd, die mogelijkheden biedt voor de overwintering van de poelkikker. In combinatie met een ecologisch beheer zal dit leiden tot natuurvriendelijke oevers. In de andere deelgebieden zal een vergelijkbare benadering worden toegepast

Watergangen

Buiten de hoofdwaterstructuur

Figuur 6: Hoofdwatergangen buiten de hoofdwaterstructuur (bron: Nieuweense Landen: Watergangen en kunstwerken, gemeente Meppel)

Door de toename aan watergangen in het plangebied, wordt verwacht dat de populatie van de poelkikker zal toenemen ten aanzien van de huidige situatie. Ook het verkeer zal toenemen door de aanleg van de woonwijken. Het is niet te voorkomen dat wanneer de poelkikker op trek gaat, een deel van de populatie slachtoffer zal worden van het verkeer in de woonwijken. Door het plaatsen van amfibieënschermen zou het mogelijk zijn de slachtoffers te verminderen, maar dit vermindert ook de mogelijkheid dat de padden zich verplaatsen en de watergangen bereiken. De verwachting is dat de positieve effecten van de aanleg van natuurvriendelijke oevers groter wegen dan het negatieve effect van het verkeer.

Naast natuurvriendelijke oevers, worden ook bloemrijke berm met inheemse bloemen gerealiseerd op diverse plaatsen in de woonwijk. Dit is als compensatie en zal zorgen voor extra foerageergebied voor vogels en vleermuizen en als extra voedselbron voor insecten dat ook weer ten gunste komt van de poelkikker.

3.1 Alternatievenafweging

In de gehele gemeente Meppel is leefgebied van de poelkikker aanwezig. In deze omgeving zijn daarom geen mogelijkheden om de werkzaamheden uit te voeren, zonder daardoor leefgebied van de poelkikker aan te tasten. Uit recent woningmarktonderzoek, uitgevoerd door Companen, blijkt dat er een grote woningbehoefte is in de gemeente Meppel. Het gaat hierbij om een autonome groei van circa 180 tot 200 woningen per jaar tot 2030. En daarbovenop een potentieel aanvullende woningbehoefte aan circa 190 tot 220 woningen. Deze woningbehoefte kan niet alleen op inbreidingslocaties gerealiseerd worden. Daarbovenop is woningbouw in de uitbreidingslocatie Nieuweense Landen noodzakelijk om in de totale woningbehoefte te voorzien. Bij de inrichting van de woonwijken van de Nieuweense Landen is rekening gehouden met het aanleggen van voldoende compensatiegebieden voor de poelkikker. Er is geen alternatieve inrichting voorhanden waarbij geen voortplantings- en rustplaatsen van de poelkikker zullen worden aangetast. De werkwijze en planning van de werkzaamheden is reeds aangepast aan de jaarritmiek van de poelkikker. Er is geen alternatieve werkwijze of planning voorhanden waardoor er minder negatieve effecten voor de poelkikker zullen optreden.

3.2 *Belangenafweging*

De ontheffinghouder geeft in de aanvraag aan te werken in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip voor het milieu wezenlijke gunstige effecten genoemd in artikel 3.8, lid 5, sub b van de Wnb.

Volksgezondheid of openbare veiligheid (of andere dwingende redenen van groot openbaar belang)

Het belang van woningbouw voor de gemeente Meppel is groot. Woningbouw is noodzakelijk om in de woningbehoefte te voorzien, voorzieningen te behouden en bij te dragen aan het tekort aan woningen in de regio. Uit recent woningmarktonderzoek, uitgevoerd door Companen, blijkt dat er een grote woningbehoefte is in de gemeente Meppel. Het gaat hierbij om een autonome groei van circa 180 tot 200 woningen per jaar tot 2030. En daarbovenop een potentieel aanvullende woningbehoefte aan circa 190 tot 220 woningen. Deze woningbehoefte kan niet alleen op inbreidingslocaties gerealiseerd worden. Daarbovenop is woningbouw in de uitbreidingslocatie Nieuwveense Landen noodzakelijk om in de totale woningbehoefte te voorzien.

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. De genoemde belangen vormen een voldoende onderbouwing om het optreden van (beperkte) negatieve effecten op de aangevraagde soorten te rechtvaardigen.

3.3 *Staat van instandhouding*

Poelkikkers worden sinds midden jaren 70 van de vorige eeuw als aparte soort herkend in Nederland. De ontwikkelingen in de aantallen en in de verspreiding is lastig weer te geven. Hier bovenop komt ook nog het moeilijke onderscheid met de andere twee soorten groene kikkers. Ondanks deze beperkingen wordt aangenomen dat de stand van de poelkikker in Nederland stabiel is. Tevens moet de soort hebben geprofiteerd van de waterkwaliteitsverbetering van de afgelopen jaren. De staat van instandhouding lijkt dan ook niet in gevaar te zijn. De landelijke staat van instandhouding wordt in 2013 overigens beoordeeld als matig ongunstig (Kennisdocument Poelkikker, BIJ12, 2017).

Door het aantasten van voortplantings- en rustplaatsen in het plangebied zal de lokale populatie van de poelkikker worden aangetast. Er is echter niet te verwachten dat hierdoor een negatief effect zal ontstaan op de staat van instandhouding van de poelkikker. Dit omdat in de ruime omgeving leefgebied van de soort aanwezig is. Ten westen van het plangebied in De Wieden is naar verwachting één van de kernen van de populatie aanwezig. Deze zal niet worden aangetast. De poelkikker is een soort die in staat is om relatief grote afstanden te overbruggen. Poelkikkers uit het plangebied zullen daardoor de gelegenheid hebben om elders geschikt leefgebied te vinden. In de woonwijk zullen bestaande sloten gedeeltelijk behouden blijven en nieuwe sloten en wadi's worden aangelegd. Daardoor zal in de nieuwe situatie opnieuw leefgebied voor de poelkikker aanwezig zijn. Op basis van het bovenstaande wordt geconcludeerd dat er door uitvoering van de werkzaamheden een tijdelijk effect zal zijn op de lokale staat van instandhouding van de poelkikker, maar dat de gunstige staat van instandhouding in de omgeving niet in gevaar komt.

3.4 *Zorgplicht en broedseizoen*

Naast de soorten waarvoor de ontheffinghouder de ontheffing heeft aangevraagd kunnen ook andere soorten worden aangetroffen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

Artikel 1.11 van de Wnb gebiedt eenieder voldoende zorg in acht te nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op gebieden of specifieke plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden waardoor de effecten worden beperkt of ongedaan gemaakt.

Naast de zorgplicht dient de ontheffinghouder ook rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Werkzaamheden die een negatief effect kunnen hebben op het broedsucces van vogels dienen uitgesteld te worden. Over het algemeen wordt voor het broedseizoen van vogels een periode aangehouden van 1 maart tot 1 september. Echter, dit kan in de praktijk per vogelsoort en per individu verschillen. Een ecologisch deskundige op het gebied van de aanwezige te verwachten vogelsoorten in het plangebied dient vast te stellen dat het broedseizoen voor de op het plangebied aanwezige soorten ten einde is.

4. Conclusie

Gelet op vorenstaande besluiten wij ontheffing van de Wnb te verlenen. Aan deze ontheffing zijn de voorschriften verbonden zoals vermeld in het besluit.